

Felolvasó szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1909. FEBRUÁR 17.

ÖTÖDIK EVFOLYAM. — 38. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassa:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

A polgárság szervezkedése.

Kassa, febr. 16.

Budapest munkássága vasárnap gyűlést tartott a lakásdrágaság ügyében s ezen elhatározta, hogy a lakás-uzsora és a lakásinség megszüntetését erélyesen követeli a főváros tanácsától. A főváros szervezett munkásságának van oka a panaszra, sőt bátorsága is van reá mutatni arra, ami létét veszélyezteti. A polgári társadalom meg hallgat, noha ugyanazon bajok alatt szenved, csak abban különbözik a munkásságtól, hogy nincsen bátorsága kiállni s ugyanolyan nyíltsággal bajait feltárni. A bátorságnak ez a hiánya, nemcsak a főváros polgárságát jellemzi; hanem az egész ország polgári társadalmát. A nemzet gerince, a minden jelszóval kibélt középosztály, röviden a polgárság, ma a leggyámoltalanabb, a legszármalmasabb viszonyok között leledzik az országban. Egy hatalmas, de mozdulatlan test, melyet minden oldalról kikezdenek és pusztítanak. Alulról a szervezett munkásság tömött sorai támadják, felülről, oldalról, a nagy tőke nehezedik reá s zárja el a hozzáférhető utat. Nincs közönsége az ugynevezett felsőbb renddel sem. Ami azonban, nem volna olyan nagy baj, hogyha egymással egyetértene. A legnagyobb baj, az elhagyottságnál és a magára utaltságnál is sokkal veszedelemesebb tünet, hogy a polgárságból hiányzik az összetartó, szolidáris érzés.

A polgárság, ahogy ez a szó egy fogalomnak gyűjtő neve óriási tömeget jelent. Ez a tömeg, azonban csak nyelvtani meghatározásokban egy, — az életben annyi részre tagolt, amennyi egyedből áll. A részecskék bajai közősek, sérelmei egyformák, vágyódásai a jobb lét után szinte egyenlő erővel élnek s mégis azt kell látnunk, hogy nem tud ez az egyéneknéti életet élő társadalmi osztály, együvé tömörülni s oly szervezettel föllépni, mint teszik azt a munkások, vagy a tőke. Miért van ez? Igaz, hogy a polgárság életkörülményei a legújabb időkig oly alakulást mutattak, ami a függetlenségnek bizonyos nemével járt. A polgárság zöme, szabad pályán élve, a szabad verseny terén kereste

a boldogulást. S éppen a szabad verseny biztosítása riasztotta vissza az érdekek összpontosításától.

Az életkörülmények azonban változtak. Akikkel a polgárok az élet porondján, nap mint nap találkoznak, a munkások és a tőkésék, már régen felismerték a szervezkedésben rejlő erőt. Sőt már érzetik is még pedig alaposan a polgársággal. És ez a nagy tömeg, ez az óriási test még se ébred, nem feszíti meg izmait, nem mutatja meg erejét, nem igyekszik hasonló fegyverrel élni, röviden nem keresi a szervezkedés módját.

Tele van panasszal a levegő. Rettentő a lakásdrágaság; elviselhetetlen a piaci árak folytonos emelkedése; nem tud boldogulni az iparos, tönkreteszik a bérharok, a vállalkozás, a verseny túltengése miatt örökös veszteséggel jár és így tovább! De hát a panasz nem orvosolja a bajt. A siránkozás gyöngye gyermekhez való. Tenni kell. Ki a gátra! Dobjuk le az álszemérmét és tárjuk fel sérelmeinket. Nem tudunk megélni? Fogjunk össze s igyekezzünk változtatni azon, ami utunkba terpeszkedik. Ott a munkásság. Vegyünk példát róla. Ereje a szervezetben rejlik, az ad fellépésének bátorságot, sulyt, határozatainak erőt s követeléseinek az terem — kielégítést.

Számoljuk csak össze, mennyien vannak elégedetlen polgárok Kassán. Mennyien vannak meddő panasszal eltelve. Mit várnak? Ki tesz értük valami csekély jót is, ha ölbetett kézzel várják a jó szerencsét. Zörgetni kell, hogy az ajtók megnyíljanak. Nem egy ökölrel, hanem százak és ezrek közös akaratát jelképező, hatalmas, impozáns erővel. És ha majd a szervezett polgárság azt mondja, hogy a lakás drága, az élelem drága, a megélhetésnél közrejátszó körülményekkel nincs megelégedve, akkor azok, akik ma kisujjukat se mozgatják a polgárságért, rohanva sietnek majd legjobb tudásuk és tehetségük szerint a baj orvoslására; Szervezkedésben az erő, a boldogulás, míg ebben a magunkrautaltságban tovább élni, egyet jelent a pusztulással, a még meglevő javak teljes lerombolásával. Ezt csak nem akarjuk?

Kassa közigazgatása.

A január havi statisztika.

Kassa város törvényhatóságának közigazgatási bizottsága tegnap délután 4 órakor tartotta rendes havi ülését Szalay László főispán elnöke alatt. Az ülésen a hivatali tagok és a kiegészített választott tagok teljes számban jelentek meg. Az egyes jelentésekről, amelyeket a bizottság tudomásul vett, az alábbiakban adunk számot:

A tanács munkássága.

A városi közigazgatási iktatóba január hó folyamán 1555 ügydarab érkezett be és így a december hóról átjött 214 hátrálékkal együtt 1769 ügydarab volt elintézendő. Ebből a tekintélyes summából 1594 elintéztetett.

A hátrálékok a következőképen oszlanak meg: dr. Szentlélek Gyula tanácsnoknál 19, dr. Kriebel Edgár főjegyzőnél 25, Varga Kálmán tanácsnoknál 11, Kossuth Lajos tanácsnoknál 49, dr. Ékes Lajos tanácsnoknál 29, Rössler István aljegyzőnél 23, dr. Vukovics Károly aljegyzőnél 3, Loosz Dezső aljegyzőnél 20, Göndör Gábor igazgató-főmérnöknel 2. Az egy hónapon tuli hátrálékok száma 21.

A januári adózás.

A városi adóhivatal jelentése szerint január havában a városi pénztár utján befolyt állami adóban 54045.69 K, orsz. betegápolási pótdobban 2629.61 K, községi pótdobban 17455.42 K, utadobban 1850.37 K, keresk. és iparkamarai illetékben 247.29 K, hadmentességi díjban 180.58 K, külső adó és illetékben 2534.88 K, katonatiszti beszállásolási díjban 623.64 K, házbérfillér-adoban 8154.29 K, vízdíjitalányban 1745.68 K, fegyveradoban 4 K, városi átíratási illetékben 3394.83 K. Az adózás általában kevéssel mutat kedvezőbb képet, mint a múlt év hasonló időszakában.

A rendőrség működése.

A rendőrkapitányi hivatalban az elmúlt hónapban 1740 elintézendő ügydarab volt, amelyből 355 hátralék maradt. A kihágási ügyosztályban 306 ügydarabból 13, a bűnügyi osztályban 220 ügydarabból 31 maradt elintézetlenül. A városi fogdában 187 férfi és 91 nő volt elzárva. Eltoloncoltatott 94, kényszerlevelet kapott 8 egyén. Kiadtak 63 új munkakönyvet, 90 új cselédkönyvet, 22 külföldi utlevelet. Cselédváltozás volt 498 esetben, közös katonai változás 75, honvédségi pedig 28 esetben. A vendéglőkbe 1031 idegen szállt meg, külföldiek érkezése és távozás 327 esetben jelentetett be. Állandó lakók bejelentése és változása 237, ideigleneseké pedig 323 esetben fordult elő. Pénzbüntetés címén befolyt 900 korona.

Tanítónőválasztás.

Zágróczky Gyula kir. tanfelügyelő bejelentette a közigazgatási bizottságnak, hogy

SWÄRDSTRÖM

Jegyek előre válthatók Vitéz A. könyvkereskedésében 7, 5, 3 korona árak mellett.

Vasárnap, 1909. február 28-án este
 8 ó. a Schalkház-szálló disztermében
 ≡ négyes bucsu dalestélye. ≡

a községi elemi iskolánál három, illetve négy tanítónői állás betöltendő lévén, választási elnök küldendő ki.

A közigazgatási bizottság úgy határozott, hogy a választás vezetésével a tanfelügyelőt bizta meg és egyúttal felhatalmazást adott neki arra is, hogy az időközben halálozás folytán megüresedett negyedik tanítónői állásra is kiterjeszthesse a pályázatot, illetve a választást.

A közkórház januárban.

A közkórházban januárban 319 ápolat volt, akik közül 115 gyógyulva, 63 javulva, 15 nem javulva hagyta el a kórházat, 13 meghalt, 113 pedig ápolás alatt maradt. A 3848 ápolási nap alatt a kórház bevételé 24232 korona 49 fillér, kiadása pedig 21935 korona 34 fillér volt.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette, hogy a Kassai Jelzálogbank r. t. a kassai közkórház segélyalapja javára egy 200 koronás alapítványt tett akként, hogy az e célra már korábban adományozott 50 koronához 150 koronát, 25 koronás évi részletekben, 6 éven át le fog fizetni.

A közkórház 40 havi egyenlő részletekben való törlesztés mellett 20.000 korona előleget kért a belügyminiszteriumtól. Most érkezett meg a belügyminiszter válasza, amely kivételesen 18.000 korona előleget engedélyez az országos betegápolási pótdórból, amely havi 1500 koronával törlesztendő.

A törvényszéki fogházban.

Dr. Rász Ernő kir. főügyész helyettes jelentése szerint 254 férfi és 21 nő volt elzárva, akik közül 11 férfi felebbezési vizsgálati, 32 férfi és 7 nő pedig ítéletlen vizsgálati fogoly volt. Ezek közül többnek a vizsgálati fogsága meghaladja a három hónapot, de most már mind az esküdtzék elé kerültek. A rabok 2247 munkanap alatt maguknak 251 kor. 60 fillért, a kincstárnak pedig 34 kor. 61 fillért kerestek. Az egészségi állapot jó volt, az élelmezés ellen panaszt nem tettek. Fegyelmi büntetés egy rabnál fordult elő, akit négy napi szigorított sötét magán elzárásra ítélték.

Közegészségügy.

Dr. Vandracsek Jenő tisztí főorvos a január havi közegészségügyi állapotot elég kedvezőnek tartja, amennyiben a fertőző betegségek száma 40 el apadt, a születések száma pedig 55-el haladja felül a halálozásokat. Januárban 9 lakást fertőtlenítettek és 34 gyermeket tiltottak el az iskolától.

Január havában született 78 fiú és 72 leány, meghalt 44 fi és 51 nő. A születési esetek száma tehát 150, ezzel szemben a halálozásoké 95.

A szánkósport veszedelmei

— Jó tanácsok a rődlizóknak. —

A rődlipályán az elmúlt vasárnap délelőtt történt baleset folytán, melynek kapcsán általános részvét nyilvánul a szerencsétlen fiatal ember iránt, a K. A. C. téli sportszakosztálya újból felkéri a pályát látogató közönséget, hogy a saját és a sportoló közönség jól felfogott érdekében a következő szabályokat szigorúan betartsa:

Olyanok, kik gyakorlattal nem bírnak és mint kormányosok kellő jártassággal nem rendelkeznek, vezetésre, különösen pedig kezdők vezetésére ne vállalkozzanak. Nagyön csábító dolog az ismerős hölgyeket szélsébséggel lehozni a pályán és a célnál az elismerés és csodálat szépen csengő szavait mosolyogva nyugtázni, csak hogy a vezetéshez hosszas gyakorlat, erő, bátorság és lélekjelenlét kell.

A baleset statisztika szerint beigazolt tény, hogy a balesetek túlnyomó többsége

az által áll elő, hogy kezdők teljesen ujoncokat vesznek fel szánjukra, a kik sem ülni, sem kormányozni nem tudnak, hanem kapkodásukkal, féltékenységükkel, jobbra-balra tekintgetésükkel lehetetlenné teszik a jó kormányzást.

Eléggé nem rosszalható rossz szokás, hogy a hátul ülő a szán alá vagy annak talpára helyezi lábait, ami a hátululöt teljes téltlenségre kárhóztatja és a felborulásnál könnyen lábtörést idéz elő, mert lába a szán alá kerülhet, a térde is nagyobb veszedelemben van, mint a nyújtott lábaknak. Mindezelkerülhető, ha minden kezdő magában tanulja meg ezt a sportot. Aki szánt maga nem vezetett, nem lesz jó partner sem: mert nem kell azt hinni, hogy a hátul ülő téltlenségre van kárhóztatva. A hátul ülőnek a kanyarulatoknál szintén részt kell venni a testtel, lábbal vagy kézzel való kormányzásban, máskülönben közömbösítheti a vezető minden igyekezetét.

A vezető lévén a felelős, indulás előtt arra kell ügyelnie, hogy a kik szánján elhelyezkedtek, az elővigyázati szabályokat betartsák. A lábukat a szán alá vagy a szán talpra helyezni nem szabad. Ügyelni kell arra, hogy a szán kötele, vagy a ruha a pályát ne érje, mert ha az a talp alá kerül, a kiborulás elkerülhetetlen. Sok felfordulásnak alattomos oka itt rejlik. *Kettesben csak olyanok ereszkedjenek, a kik magukban is urai szánkájuknak.*

Mint hogy a fékezést a láb eszközli, szükséges, hogy legalább a kormányos szegessarku cipővel legyen ellátva, mert e nélkül tehetetlen báb, ha a szánt hirtelen megfékezni vagy a menetet lassítani kell. Legjobbnek bizonyult az erős sarokra szögezett patkó, úgy, hogy ennek éle egy milliméterrel kijebb álljon a saroknál. A patkót képos szögekkel kell fölvern, a mi a fékezésnél és a telmenetnél a járás biztonsága tekintetében nagyon jó szolgálatot tesz. Sima patkó is jó a fékezéshez, csak hogy avval járn bajos. Sarcipővel, hócipővel, francia sarku cipővel szánt kormányozni nevetéses, de ép úgy helytelen sarkantyúval, melyek a pályát rontják és fékezésnél a lábat tulságosan igénybe veszik.

Itt említjük meg, hogy az eperjesi rődlizók lemondtak, illetve elhalasztották jövetelüket. A multkori verseny érmei már elkészültek és a szakosztály választmánya legközelebb intézkedni fog azok kiosztása iránt. A szakosztály felkéri mindazokat, akiknek jó felvételeik vannak a pályáról, hogy azokat közlés végett adják át a szakosztály vezetőségének.

HIREK.

— Kinevezés. A kassai kir. ítélőtábla elnöke Mathey Béla munkácsi végzett joghallgatót a kassai kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— Bánó Jenő felolvasása. Bánó Jenő, Mexikó budapesti főkonzula tegnap délután érkezett meg városunkba. A pályaudvarnál a rendező-bizottság fogadta. A felolvasás ma délután történt meg a színházban előkelő közönség előtt. Az eredményről részletesen holnapi számunkban adunk hírt.

— Kamarai felolvasás. A Kassai Kereskedelmi és Iparkamara által rendezett felolvasási ciklus e hó 18-án, csütörtökön este 8 órakor folytatódik, amikor dr. Hegedűs Lóránt, a gyáriparosok szövetségének igazgatója tartja felolvasását az adóreformról a Schalkház kistermében.

— Pap Béla feljelentése. A mai nap folyamán Pap Béla fegyelmi feljelentést adott be a polgármesternél a rendőrség bünyügyi nyomozó osztálya ellen. A feljelentésben rámutat arra, hogy alibit igazoló tanut nem is hallgattak ki és mégis olyan jelentést küld-

tek fel a fővárosi rendőrségnek, amely ennek következtében őt letartóztatásba helyezte és tíz napig kellett ülnie. Hasonló feljelentést adott be a törvényszéken is.

— A kamara közgyűlése. A kassai kereskedelmi és iparkamara f. évi február hó 19. napján d. u. 3 órakor saját tanácstermében Síross A. Gyula elnöklete alatt rendes havi közgyűlést tart. A közgyűlés főbb tárgyai a következők: Elnöki közlések. Ministeri rendeletek. Titkári jelentés a kamara ügyforgalmáról s a kiküldetésekről. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata a kamara újjáalakítása tárgyában. Az országos gyermekvédő liga beadványa tanoncok elhelyezése ügyében. A szeptember—gömöri vasút ügye. Társ kamarák átiratai. Az ipartörvény tárgyalásainak ügye.

— A város bora. Vasárnap Kossuth Lajos városi tanácsos és Rozsics Jenő alszámvevő Abaujszántóra utaztak, ahol megvizsgálták a város borkészletét és mindent rendben találtak.

— Esküdtzéki tárgyalások. A tegnapi esküdtzéki tárgyalás során a szándékos emberölés büntetével vádolt Nagy Sámuel 6 évi, két társát pedig 5—5 évi fegyházra ítélték. Ma Kakara János 22 éves parasztleány gyújtogatási büntüvét tárgyalta. Az esküdtzék dr. Elkán Miksa védelme után felmentő verdiktet hozott.

— Kassai hölgyek piknike. A lázas tevékenységet kifejtő szűkebbkörű hölgybizottság az estély előmunkálatait jórészt már befejezvé, szerdán d. u. fél 4 órakor gyűl össze utoljára a vármegyeház kistermében befejező tanácskozára, melyre az elnöknek az egész bizottság szives megjelenését kéri.

— Virágos Kassa. A Kassai Takarékpénztár igazgatósága a Városszépítő-Egyesület céljaira egy meleg hangu levél kíséretében 100 koronát küldött. Szemrecsányi László kir. közjegyző pedig 20 koronával váltotta meg a „Városi Estély”-re szóló tiszteletjegyet. Ezekben a nagyvelkű adományokban az egyesület választmánya közérdekű törekvéseinek legszebb elismerését látja és azokért ez uton is hálás köszönetet mond. Felkéri egyúttal a választmány a közönséget, hogy az ablakdiszítéshez szükséges virágkosarakat lehetőleg már most megrendelni sziveskedjék, hogy a tavasz beálltával a tartályok azonnal felszerelhetők legyenek. Egy bármelyi ablakra alkalmas kovacsoltvas virágkosár 3 korona 20 fillérért, hozzá horgany bádogból készült tálcá 3 koronáért, a falra való felerősítés 1 kor 50 fillérért megrendelhető dr. Ekes Lajos egyleti igazgatónál és a városháza borkimérő helyiségében. Ugyanott a művészi kivitelű minták is megtekinthetők. A darabonként 70 fillérbe kerülő deszka a tálcá alá nem okvetlenül szükséges, és így egy ablak 7 kor. 70 fillérért virágkosárral ellátható. Az egész idényben viritó növényeket és pedig egy-egy ablakra 8 cserép virágot számíva, ablakonként 2 koronáért szállít az egyesület. Előleget adni nem kell. A kosarak ára a felszerelés után fizetendő.

— Munkásházak Borsodban. Borsod vármegye törvényhatósága most tartott évnegyedes ülésén tárgyalta az alispán jelentésében foglalt indítványt, hogy azon megyebeli községekben, ahol a gazdasági munkásnép saját ingatlan alig szerezhet és így saját otthona megszerzésében meg van akadályozva: a községek és maga a törvényhatóság jöjjön segítségre s mondja ki a közgyűlés, hogy egyelőre a vármegye négy-száz munkás családnak épít házat. Jelentette az alispán, hogy a földmívelésügyi miniszteriumban már tárgyalta a létesítendő munkásházak állami segélyezése iránt, a hol a legmesszebbmenő készséget tapasztalta. Darányi földmívelésügyi miniszter a Borsodvármegyében létesítendő munkásházak évi kamatterheinek enyhítésére, valameddig a házak kölcsönei fennállanak, két százalékkal járult vármegye 750.000 koronát vesz fel a munkásházak költségeire.

— **Jogszigorló a fogházban.** A budapesti rendőrség táviratot kapott a sátoralja-ujhelyi ügyészségtől, hogy tartóztassa le Vincze (Weinberger) Sándor jogszigorlót, az ki Budapesten rejtőzik. Az értesítés annyit mond még, hogy a huszonhárom éves jogászt lázítás miatt egy évi fogházbüntetésre ítélték és az ítélet már jogerőssé lett. A rendőrség ma délelőtti letartóztatta Vinczét s átkísérte a budapesti ügyészséghez, ahonnan tovább viszik.

Színház.

— **A boszorkány.** Sardou hatásos drámája tegnap ismét színre került. Az érdeklődés még három év után sem csappant meg e darab iránt, aminek fényes bizonyítéka volt a tegnapi telt ház. Az előadás a szokott jó volt. Mint új szereplő ezuttal *Komáromy* Margit mutatkozott be *Manuela* szerepében és nagyon jól állotta meg a helyét.

— **Nagy Aranka elszereződött.** R. Nagy Aranka szeptemberben megváltik Komjáthy társulatától és — mint értesülünk — Szegedre szerződött az *Almássy* Endre művezetése alatt álló társulathoz elsőrendű kóloratur énekesnőnek.

— **Meghalt a Miskolci őzike.** Az Erdészleány nagysikerűnek ígérkező előadásainak egyik kiváló oszlopa, az első felvonásban működő őzike, a tegnapi postával a következő gyászjelentést kapta:

„A Kassai Nemzeti Színház
Őzikejének

Kassa — Színház.

Az összes őzikek nagy szomorúsággal jelentik, hogy a

Krisztinka őzikeje

az „Erdészleány”-ban történt tiszteri szereplése és ezt követő hosszas betegsége után a leggondosabb és szeretetteljes ápolás dacára f. hó 10 én éjjel 12 órakor rövid életét befejezve kimult.

Elhantolása f. hó 11 én d. u. 4 órakor a Tapolca-fürdői vadászak melletti erdőben, az összes őzikek részvéte mellett fog megtörténni.

Az erdő csendes magányában, virágos bokrok alatt, pihenjen békében a Krisztinka kis őzikeje.”

Képzeltető, hogy a kassai kollégát mennyire meghatotta a szomorú eset. Mivel minden művészi talentuma dacára sem tud irni, bennünket kért fel a kondoleáló sorok megírására. Ime, eleget teszünk a kívánságának és a mai postával küldünk a Naplóból egy számot a miskolci szintársulatnak.

— **Svärdström hangverseny.** A február 28 án Kassán hangversenyző Svärdström-nővérek néhány nap előtt művészetükkel Budapest közönségét bámulatba ejtették. A *Pesti Napló* febr. 6 iki sz. a Svärdström-négyes hangversenyéről a következőket írta.

A sok méltóságteljes énekesnő után, akik a rutinjukkal, az előadásuk választékos eleganciájával hatnak, kellemes ellentétként ma a négy bájos Svärdström testvér kedélyes és közvelel énekében gyönyörködhetünk. Óriási közönség gyűlt egybe tiszteletükre a Royal-teremben. Annyira kedvencei ők már a publikumnak, hogy egyetlen alkalmat sem mulasztanak el hivatásuk, mikor ők állanak ki a dobogóra. Valborg — aki már csaknem az egész szezon Magyarországon tölti — soló műsorán Beethoven, Schumann, Grieg dalok szerepeltek. Nagy hatása volt a Sigriddel énekelt Brahms ket-tősének is, még nagyobb a Rajna kincséből előadott sellőhármassnak, melyben Astrid énekelte az alt-szólamot. Zongorakíséret mellett, hangversenydobogón is élvezetes volt a rajnai sellők áriája. Sigridnek a magánszámával szép siker járt, ám Astrid valóságos

meglepetést keltett szólójával, a hangja szép fényt nyert tavaly óta, Valborg után most ő következik érték tekintetében. A négyesek hazájukbeli szerzők művei, a svéd komponisták legértéktelesebb költeménye is hatna, ha a Svärdström négyes énekliz azokat. Egy Kinzi-dalt négyszólamu fugában adtak elő, ez volt ma a legbravurosabb számuk. Humor, szeretetteljes és kedélyes közvetlenség, ezek az ő eszközeik és hatnak is velük. A közönség alig tudott betelni a négy énekesnő művészetével és melegen ünnepelte őket.

A Svärdström-négyes kassai hangversenyére jegyek *Vitéz A. könyvkereskedésében* (Fő-utca 75.) 7, 5, 3 és 2 korona árban válthatók.

Színházi műsor:

Kedd: A délolaszországi löldregés által sújtottak javára *Bánó* Jenő ur, a mexikói köztársaság bpesti főkonzulának felolvasása *Mexikó társadalmi és néprajzi viszonyairól*.

Kedd: *A jókedvű paraszt*. Operette.

Szerda: *Az ember tragédiája*. Dráma.

Csütörtök: *Rip van Winkle*. Operett.

Péntek: *Virraszt a szerelem*. Vigjáték.

Szombat: *Az erdész leány*. Operett.

Vasárnap: d. u. *A tanító*. este *Az erdész leány*.

Hétfő: *Az erdész leány*.

Kedd: *Az erdész leány*.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 16.

A képviselőház mai ülésén *Návay* Lajos elnökölt.

Héderváry Lehel előterjesztette a mentelmi bizottság jelentését a Justh — Polónyi — Beniczky afférben, amely napirendre térést javasol.

A Ház a javaslatot elfogadja.

Ezután *Polónyi* Dezső kijelenti, hogy sajnálja a sértő levél megírását, mert az elnökkel szemben a legnagyobb nagyrabecsüléssel viseltetik.

Az ujonc javaslatokhoz *Nagy* György szólalt föl, aki hosszasan beszélt a hadsereg magyartalanságáról, majd a paktum egyes pontjairól akart beszélni, de az elnök ezt nem engedte meg. Ezután a honvédség elosztrákosításáról beszélt.

Beszéde közben az elnöki széklet *Justh* Gyula foglalta el, akit zajos ovációkban részesítettek.

Szünet után *Nagy* György engedélyt kért a Háztól, hogy eltérhessen a tárgytól, de a Ház ezt nem engedte meg, mire *Nagy* György röviden befejezte beszédét.

Utána *Beniczky* Ödön hasonló nyilatkozatot tett, mint *Polónyi*.

Végül még *Maniu* Gyula beszélt a javaslatok ellen, majd az ülés 3 órakor véget ért.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, febr. 16.

A függetlenségi párt ma délután értekezletet tart, amelyen nyilatkozat-

tételre szólítják fel a néppártot, vajjon azonosítja e magát *Beniczky* Ödön cikkével. Foglalkozni fognak a helyzettel is és el fogják határozni, hogy vitarendező-bizottságot küldenek ki, amelynek célja lesz gondoskodni arról, hogy legalább száz képviselő jelen legyen minden ülésen.

A politikai helyzet.

Budapest, febr. 16.

E hét végén előreláthatólag befejezik az ujoncjavaslatok vitáját, amennyiben a balpárt sem a nemzetiségiek, sem a demokraták részéről nem kap támogatást csendes obstrukciójához. A jövő héten ismét az adójavaslatokat veszik elő és ennek tárgyalása közben a kormány a bankkérdés dolgában tárgyalásokat fog folytatni az új osztrák kormánnyal.

Földregés.

Budapest, febr. 16.

Kecskeméten és Nagykőrösön tegnap éjjel földregés volt, amely a házak kéményeit ledöntötte. A lakosság nagyon megrémült, de lényegesebb baj nem történt.

Márkus Emilia merénylője.

Budapest, febr. 16.

Gregus Jankát, *Márkus* Emilia merénylőjét az orvosok megvizsgálták és épelméjűnek találták. Az iratokot áttették az ügyészséghez, amely vádindítványát legközelebb megteszi.

Magyar Otthon. Elsőrangú penzió.

Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Makulatura papir

III kicsiben és nagyban III
III jutányos áron kapható III

a „NALPÓ” kiadóhivatalában Kassán,
Kossuth 1. 16. (Bejárat a Fazekas-utca felől.)

Kassai Nemzeti Színház.

1909. február hó 16-án (páros)

A jókedvű paraszt.

Operette 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor.

Zenét szerzette: Fall Leo. Fordította:

Révész Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Lindoberer István, sváb paraszt — Faragó Ödön
Vince, a fia — — — — — Barics Gyula
Scheichelroither, sváb paraszt — Magyar Lajos
István) gyermekei — — — — — Miskey József
Annamirl) — — — — — Várady Margit
Remete Gáspár, parasztgazda — — — — — Serfőzy Gy.
Zopf, kisbíró — — — — — Ujvári Lajos
A „Szőke” Lizi, cseléd — — — — — R. Nagy Aranka
Gerőffy, kir. tanácsos — — — — — Halmi Sándor
Viktória, a neje — — — — — Vágóné
Géza, a fia, huszárhadnagy — — — — — Bársony Aladár
Franciska, a leánya — — — — — Lugosy Irén

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készségevel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapirokat leszámítol. — Folyósámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapirokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készségevel adatkak.

Kassai jelzálogbank részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy elsőrangú biztosító intézettel lépett szoros összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 K-ás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is lefizethető. Ezzel kapcsolatban egyszersmind életét is biztosítja. 15 év elteltével, a mikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kézhez kapja. — Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 K haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja.

A biztosításért évről-évre csökkenő minimális pótdíj fizetendő, a mely az utolsó években már csak circa 2—3 fillért tesz ki.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét erre ez életrevaló takarékosági módra tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer ő legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, a mely ilyen módon jegyeztetett.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az üzletágot bevezető

Kassai Jelzálogbank r.-t.

Murányi József kiadó.

261. végr. sz.
1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbírósnak 1909/V. 128. sz. végzésével Hollos Pál javára 200 kor. követelés s járuléka, valamint az összes kielégítési jogot nyert foglaltatók követeléseik erejéig alperes ellen végrehajtás folytán lefoglalt és 610 K. becsült ingóságokra a kassai kir. járásbírósnak 1909. V. 128. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Kassán Klobusitzky-utca 5. szám alatt leendő megtartására, határidőül 1909. évi március hó 4-ik napjának délelőtt 11 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbit ígőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldőtnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kassán, 1909. évi febr. hó 14 én.

Beödök Zsigmond
kir. bírósági végrehajtó.

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

— Cim a kiadóhivatalban. —

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLARON szerezhetik be egyenruhájokat

LICHTIG LIPÓTNÁL
Kassa fő-utca 103.

Közös egyenruhákat áteserél honvédségi egyenruhákért.

Okleveles zongoratanárnő

intelligens családoknál zongoraleckékre vállalkozik. Kezdők számára kitűnően bevált tanítási módszerrel rendelkezik. Haladók továbbfejlesztését, valamint a művészi korrepetálást elvállalja. — Cim: Major Rózsi Fő-utca 66. sz. II. em. 20. ajtó.

|| Színház után ||
a legjobb szórakozó hely

Guttman Márk

„Horgony kávéháza” Sörház-u. 7.

|| EGÉSZ ÉJJEL NYITVA. ||

Jó italok és ételek, gondos kiszolgálás, mérsékelt árak
— mellett. —

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.